

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Kierownik gospodarstwa hodowli drobiu (612202)

Hodowcy drobiu

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Kierownik gospodarstwa hodowli drobiu

(612202)

Hodowcy drobiu

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Kierownik gospodarstwa hodowli drobiu (612202)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [610]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD.....	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący	3
2. OPIS ZAWODU	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji.....	8
2.7. Zawody pokrewne.....	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	8
3.1. Zadania zawodowe	8
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowywanie procesu produkcyjnego fermy drobiu	9
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Prowadzenie bieżącej działalności fermy drobiu.....	10
3.4. Kompetencje społeczne.....	12
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu	12
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	13
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	13
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.....	13
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	14
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów.....	15
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	16
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	17
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	17
7. SŁOWNIK POJĘĆ	18
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	18
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	21

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Kierownik gospodarstwa hodowli drobiu 612202

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Hodowca drobiu.
- Kierownik hodowli drobiu.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO–08 odpowiada grupie:

- 6122 Poultry producers.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w październiku 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspertki:

- Tadeusz Budzisz – Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego, Stare Lubiejewo.
- Marek Przybyłek – Gospodarstwo Specjalistyczne, Samborowo.
- Włodzimierz Walkusz – DORADCA Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Wojciech Gostomski – DORADCA Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.
- Joanna Gralak-Merchel – DORADCA Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Paweł Jankowski – Ferma drobiu, Stare Jemielite.
- Roman Kępiński – Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego w Grodkowie, Grodków.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Marek Rudziński – Krajowe Centrum Edukacji Rolniczej w Brwinowie, Brwinów.
- Monika Szymańska – Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa, Warszawa.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Kierownik gospodarstwa hodowli⁸ drobiu⁷ planuje, kieruje i koordynuje działalność gospodarstwa chowu⁴ i hodowli drobiu oraz zarządza podległym zespołem.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Kierownik gospodarstwa hodowli drobiu planuje, organizuje i nadzoruje prace związane z chowem i hodowlą drobiu w gospodarstwie/ na fermie drobiu⁹. Zapewnia wyposażenie fermy drobiu w odpowiedni sprzęt techniczny oraz w paszę niezbędną do prowadzenia chowu i hodowli drobiu. Zajmuje się planowaniem i sprzedażą zarówno drobiu, jak i produktów drobiarskich¹³. Organizuje i nadzoruje pracę wykonywaną przez pracowników fermy drobiu. Dbą także o dobre kontakty z kontrahentami i instytucjami zewnętrznymi.

Sposoby wykonywania pracy

W swojej pracy kierownik gospodarstwa hodowli drobiu stosuje metody, techniki i sposoby działania związane m.in. z:

- sporządzaniem i realizacją planów biznesowych funkcjonowania gospodarstwa hodowli drobiu,
- organizowaniem procesu produkcyjnego na fermie drobiu,
- zapewnianiem wyposażania pomieszczeń fermy drobiu w niezbędny sprzęt,
- zapewnianiem prawidłowego stanu technicznego przyrządów i urządzeń na fermie drobiu,
- nadzorowaniem stosowania w gospodarstwie przepisów etyki, ergonomii, BHP, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz przepisów zoohygieny²¹ w celu uniknięcia zagrożeń dla drobiu,
- kupowaniem pasz oraz nadzorowaniem procesu wytwarzania, przechowywania, wzbogacania¹⁹, porcjowania i dawkowania pasz,
- organizowaniem magazynowania i sprzedaży produktów drobiarskich,
- zapewnianiem stałej pomocy i kontroli lekarza weterynarii,
- wykonywaniem szacunków finansowych w celu opracowania budżetu gospodarstwa,
- prowadzeniem polityki kadrowej,
- współpracą z kontrahentami oraz ze specjalistami i doradcami w zakresie hodowli drobiu w celu uzyskania lepszych efektów produkcyjnych,
- prowadzeniem dokumentacji hodowlanej, ekonomicznej i pracowniczej,
- reprezentowaniem gospodarstwa wobec instytucji zewnętrznych.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Praca w zawodzie **kierownik gospodarstwa hodowli drobiu** jest wykonywana głównie w pomieszczeniach zamkniętych, ale częściowo również na wolnym powietrzu.

Praca w zawodzie kierownik gospodarstwa hodowli drobiu może odbywać się w biurze (w tym również klimatyzowanym), a także w pomieszczeniach, w których znajduje się drób, pomieszczeniach do sortowania i pakowania produktów drobiarskich, magazynach przystosowanych do przechowywania narzędzi, urządzeń, produktów dla drobiu i produktów drobiarskich. Praca wykonywana jest głównie w pozycji siedzącej.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Kierownik gospodarstwa hodowli drobiu w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- sprzęt komputerowy z dostępem do internetu,
- oprogramowanie komputerowe wspomagające proces zarządzania dla producentów drobiu,
- sprzęt biurowy (telefon, fax, kopiarka),
- środki transportu wewnętrznego,
- silosy paszowe¹⁶,
- systemy, linie i urządzenia do karmienia i pojenia drobiu,
- urządzenia grzewcze, wentylacyjne i świetlne,
- zgarniacze ściółki²⁰,
- klatki (skrzynie kratowe),
- wagi,
- rozpylacze (szczepionek),
- automatyczne urządzenia do sortowania jaj,
- urządzenia do znakowania jaj,
- pakowaczki automatyczne do jaj,
- samochody osobowe.

Organizacja pracy

Kierownik gospodarstwa hodowli drobiu pracuje indywidualnie, godziny jego pracy są ruchome, ustalane w zależności od potrzeb gospodarstwa. Kierownik gospodarstwa hodowli drobiu może pracować na podstawie umowy o pracę lub w ramach samozatrudnienia. Praca świadczona jest zarówno na fermie drobiu, jak i u klientów i dostawców. W zawodzie dominuje kontakt bezpośredni w formie ustnej. Kierownik kontaktuje się z podległymi pracownikami, dostawcami piskląt i pasz, odbiorcami drobiu i produktów drobiarskich, weterynarzami i innymi instytucjami kontrolującymi funkcjonowanie fermy drobiu.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

W zawodzie **kierownik gospodarstwa hodowli drobiu** występują uciążliwe warunki pracy, takie jak np.:

- zmienne warunki atmosferyczne,
- zmienne parametry mikroklimatu w pomieszczeniach (np. duża wilgotność powietrza, wysoka temperatura),
- pył organiczny pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, np. pióra, puch, mikroorganizmy itp.,
- gazy toksyczne i duszące występujące w pomieszczeniach zamkniętych (amoniak, dwutlenek węgla, metan, dwutlenek siarki, tlenki azotu),

- mikroorganizmy chorobotwórcze pochodzące od drobiu,
- substancje o działaniu drażniącym, alergeny¹,
- śliskie nawierzchnie zanieczyszczone odchodami zwierząt,
- możliwość porażenia prądem elektrycznym,
- środki chemiczne stosowane przy dezynfekcji i odkażaniu pomieszczeń.

Może to powodować:

- choroby układu oddechowego,
- zatrucia,
- choroby uczuleniowe,
- reakcje alergiczne¹⁵,
- podrażnienia oczu i skóry,
- choroby odzwierzęce⁵,
- choroby układu kostno-stawowego,
- schorzenia układu naczyniowego i nerwowego.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **kierownik gospodarstwa hodowli drobiu** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- wysoka ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność układu mięśniowego,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność układu oddechowego;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- ostrość słuchu,
- ostrość wzroku,
- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- spostrzegawczość,
- rozróżnianie barw;

w kategorii sprawności i zdolności

- podzielność uwagi,
- zdolność koncentracji uwagi,
- dobra organizacja pracy własnej,
- uzdolnienia techniczne,
- odporność na nieprzyjemne warunki środowiskowe,
- zdolność pracy w zespole,
- zdolność organizacji pracy zespołu i zarządzania zespołem,
- zdolność budowania własnego autorytetu,
- zdolność przekazywania posiadanej wiedzy;

w kategorii cech osobowościowych

- łatwość nawiązywania kontaktów,
- komunikatywność,
- odporność na stres,
- odpowiedzialność za działania zawodowe,
- wysoka samodyscyplina,

- kontrolowanie własnych emocji,
- dokładność,
- rzetelność,
- opanowanie,
- wytrwałość i cierpliwość,
- stanowczość,
- gotowość do pracy w trudnych warunkach środowiskowych,
- dyspozycyjność.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Wykonywanie zawodu **kierownik gospodarstwa hodowli drobiu** wymaga dobrego ogólnego stanu zdrowia. Przeciwwskazaniem jest skłonność do alergii. Praca pod względem wydatku energetycznego należy do prac lekkich. Występuje w niej również obciążenie umysłowe związane np. z organizowaniem, analizowaniem, rozwiązywaniem problemów, podejmowaniem decyzji, negocjowaniem.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

W zawodzie **kierownik gospodarstwa hodowli drobiu** nie ma formalnych wymagań dotyczących poziomu wykształcenia.

Preferowane jest posiadanie wykształcenia wyższego I lub II stopnia o kierunku zooteknicznym²² lub rolniczym. Możliwa jest również praca z wykształceniem średnim i tytułem technik rolnik lub technik agrobiznesu.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

W zawodzie **kierownik gospodarstwa hodowli drobiu** nie jest wymagane posiadanie tytułów zawodowych, kwalifikacji i szczególnych uprawnień, jednakże podjęcie pracy w tym zawodzie ułatwiają:

- dyplomy uczelni wyższych i studiów podyplomowych z zakresu zootechniki lub rolnictwa,
- technik rolnik – uzyskanego na podstawie ukończenia branżowej szkoły II stopnia lub technikum, albo ukończonego kwalifikacyjnego kursu zawodowego w zakresie kwalifikacji: RL.03 Prowadzenie produkcji rolniczej oraz RL.16 Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej i zdanego egzaminu przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną,
- technik agrobiznesu – uzyskanego na podstawie ukończenia branżowej szkoły II stopnia lub technikum, albo ukończonego kwalifikacyjnego kursu zawodowego w zakresie kwalifikacji: RL.03 Prowadzenie produkcji rolniczej oraz RL. 07 Organizacja i prowadzenie przedsiębiorstwa w agrobiznesie i zdanego egzaminu przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną.
- certyfikaty i świadectwa potwierdzające udział w szkoleniach związanych z zarządzaniem, hodowlą drobiu i wykorzystaniem urządzeń występujących na fermach drobiu,
- prawo jazdy uprawniające do prowadzenia co najmniej samochodów osobowych.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

W zawodzie **kierownik gospodarstwa hodowli drobiu** istnieje:

- możliwość podnoszenia wykształcenia i uzupełniania kwalifikacji zawodowych wraz z rozwojem kariery. Pracownik posiadający wykształcenie średnie, po zdaniu matury, może kontynuować naukę na studiach wyższych o kierunku zootechnicznym lub rolniczym. Pracownik posiadający wykształcenie wyższe I lub II stopnia może podnieść swoje wykształcenie, studiując na uczelniach wyższych na studiach podyplomowych – np. o kierunku zarządzanie,
- możliwość założenia własnej fermy, zajmującej się hodowlą drobiu.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **kierownik gospodarstwa hodowli drobiu** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w edukacji formalnej.

Formą potwierdzenia kompetencji w zawodzie **kierownik gospodarstwa hodowli drobiu** jest zdobywanie dyplomów uczelni wyższych z zakresu zootechniki lub rolnictwa oraz certyfikatów firm szkoleniowych z zakresu zarządzania, hodowli drobiu i wykorzystania urządzeń występujących na fermach drobiu.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **kierownik gospodarstwa hodowli drobiu** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodzie pokrewnym:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik rolnik ^S	314207
Technik agrobiznesu ^S	331402
Kierownik gospodarstwa produkcji roślinnej i zwierzęcej	613002

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **kierownik gospodarstwa hodowli drobiu** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Organizowanie pracy fermy drobiu.
- Z2 Przygotowywanie pomieszczeń i zapewnianie ciągłości działania sprzętu, urządzeń i środków transportu na fermie drobiu.
- Z3 Planowanie i organizowanie prac związanych z procesem produkcyjnym i hodowlanym na fermie drobiu.
- Z4 Organizowanie i nadzorowanie pracy podległych pracowników.
- Z5 Planowanie i nadzorowanie dostaw piskląt, pielęgnowania i żywienia drobiu.
- Z6 Organizowanie magazynowania i sprzedaży produktów drobiarskich.
- Z7 Zapewnianie czystości kurników, pomieszczeń i urządzeń na fermie drobiu.

- Z8 Prowadzenie dokumentacji produkcyjnej, ekonomicznej i pracowniczej.
 Z9 Reprezentowanie gospodarstwa wobec instytucji zewnętrznych.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowywanie procesu produkcyjnego fermy drobiu

Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowywanie procesu produkcyjnego fermy drobiu obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Organizowanie pracy fermy drobiu	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Przepisy BHP, ochrony przeciwpożarowej, ergonomii oraz ochrony środowiska w zakresie organizacji pracy na fermie drobiu; Zasady organizacji stanowisk pracy na fermie drobiu; Zakres szkoleń podległych pracowników w obszarze BHP, ochrony przeciwpożarowej, ergonomii oraz ochrony środowiska; Cel stosowania <u>środków ochrony indywidualnej</u>¹⁸; Wymagania i normy dotyczące chowu i hodowli drobiu, w tym przepisy dotyczące <u>dobrostanu zwierząt</u>⁶; Zasady, środki i procedury z zakresu <u>bioasekuracji</u>³. 	<ul style="list-style-type: none"> Stosować zasady i przepisy BHP, ochrony przeciwpożarowej, ergonomii oraz ochrony środowiska w zakresie organizacji pracy na fermie drobiu; Organizować poszczególne stanowiska pracy; Organizować szkolenia podległych pracowników w zakresie BHP, ochrony przeciwpożarowej, ergonomii oraz ochrony środowiska; Dobierać środki ochrony indywidualnej do prowadzonych prac; Organizować proces produkcji drobiu zgodnie z wymaganiami i normami dotyczącymi chowu i hodowli drobiu oraz przepisami prawa; Stosować profilaktycznie zasady bioasekuracji.

Z2 Przygotowywanie pomieszczeń i zapewnianie ciągłości działania sprzętu, urządzeń i środków transportu na fermie drobiu	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Przyrządy i urządzenia stanowiące wyposażenie ferm; Środki transportowe stosowane na fermie drobiu; Zasady przeprowadzania przeglądów technicznych środków transportowych, przyrządów i urządzeń stanowiących wyposażenie fermy drobiu; Zasady przeprowadzania remontów pomieszczeń, środków transportowych, przyrządów i urządzeń stanowiących wyposażenie fermy drobiu. 	<ul style="list-style-type: none"> Planować i nadzorować wykorzystanie środków transportowych na fermie drobiu; Wyposażać fermę drobiu w środki techniczne w zależności od gatunku drobiu i <u>kierunku użytkowania</u>¹⁰; Nadzorować proces eksploatacji środków transportowych, przyrządów i urządzeń stanowiących wyposażenie fermy drobiu; Dbać o prawidłowy stan techniczny środków transportowych, przyrządów i urządzeń stanowiących wyposażenie fermy drobiu; Planować i nadzorować prowadzenie przeglądów technicznych środków transportowych, przyrządów i urządzeń stanowiących wyposażenie fermy drobiu; Planować i nadzorować prowadzenie remontów pomieszczeń, środków transportowych, przyrządów i urządzeń stanowiących wyposażenie fermy drobiu.

Z3 Planowanie i organizowanie prac związanych z procesem produkcyjnym i hodowlanym na fermie drobiu	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady i cel sporządzania planów działalności fermi drobiu; Zasady i cel planowania prac na fermie drobiu w zależności od gatunku drobiu i kierunku użytkowania; Zasady organizowania prac na fermie drobiu w zależności od gatunku drobiu i kierunku użytkowania; Zasady opracowywania analiz opłacalności produkcji i płynności finansowej fermi drobiu; Techniki i zasady prowadzenia negocjacji z dostawcami paszy; Techniki i zasady prowadzenia negocjacji z dostawcami sprzętu technicznego i materiałów eksploatacyjnych; Współczesne koncepcje i metody zarządzania produkcją drobiu; Programy komputerowe do planowania procesu produkcyjnego na fermie drobiu; Zasady hodowli drobiu. 	<ul style="list-style-type: none"> Sporządzać plany krótko-, średnio- i długoterminowe działalności fermi drobiu; Planować prace na fermie drobiu w zależności od gatunku drobiu i kierunku użytkowania; Organizować prace na fermie drobiu w zależności od gatunku drobiu i kierunku użytkowania; Wykonywać analizy opłacalności produkcji i zapewniać płynność finansową fermi drobiu; Prowadzić negocjacje z dostawcami paszy; Prowadzić negocjacje z dostawcami sprzętu technicznego i materiałów eksploatacyjnych; Wprowadzać innowacje i nowoczesne rozwiązania w pracy fermi drobiu w celu uzyskania lepszych efektów produkcyjnych; Stosować programy komputerowe do planowania procesu produkcyjnego na fermie drobiu; Prowadzić nadzór nad hodowlą drobiu.

Z4 Organizowanie i nadzorowanie pracy podległych pracowników	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Proces rekrutacji pracowników do pracy na fermie drobiu; Zasady i przepisy związane z zatrudnianiem pracowników; Zasady i techniki organizowania pracy podległych pracowników; Zasady i techniki nadzorowania pracy podległych pracowników; Celowość i zasadność szkolenia podległych pracowników. 	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzać proces rekrutacji pracowników stałych i sezonowych; Stosować zasady i przepisy związane z zatrudnianiem pracowników; Organizować pracę podległych pracowników; Nadzorować pracę podległych pracowników; Organizować szkolenia podległych pracowników w zakresie innowacji i nowoczesnych rozwiązań w pracy fermi drobiu oraz wykorzystania i obsługi przyrządów i urządzeń występujących na fermie drobiu.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Prowadzenie bieżącej działalności fermi drobiu

Kompetencja zawodowa Kz2: Prowadzenie bieżącej działalności fermi drobiu obejmuje zestaw zadań zawodowych Z5, Z6, Z7, Z8, Z9, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z5 Planowanie i nadzorowanie dostaw piskląt, pielęgnowania i żywienia drobiu	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Klasyfikację drobiu na gatunki i rasy¹⁴; Zasady planowania dostaw piskląt wymaganego gatunku i rasy; 	<ul style="list-style-type: none"> Organizować i nadzorować dostawy piskląt wymaganego gatunku i rasy drobiu; Planować i organizować zakup pasz i składników

<ul style="list-style-type: none"> • Wartość pokarmową pasz oraz potrzeby pokarmowe drobiu w różnym okresie chowu; • Zasady magazynowania pasz; • Zasady przygotowywania pasz; • Zasady żywienia drobiu; • Zasady pielęgnacji drobiu; • Wymogi dotyczące nadzoru weterynaryjnego fermi drobiu. 	<p>służących do wzbogacania pasz w zależności od gatunku drobiu, kierunku użytkowania, wieku zwierząt;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizować magazynowanie pasz na fermie drobiu; • Nadzorować wzbogacanie pasz w składniki witaminowo-mineralne; • Planować i nadzorować proces żywienia drobiu w zależności od jego gatunku, kierunku użytkowania, wieku zwierząt; • Planować i nadzorować pielęgnację drobiu; • Organizować współpracę z lekarzem weterynarii; • Nadzorować zastosowanie zaleceń lekarza weterynarii.
--	---

Z6 Organizowanie magazynowania i sprzedaży produktów drobiarskich

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady przygotowania do sprzedaży i magazynowania produktów drobiarskich; • Techniki i zasady negocjacji z odbiorcami drobiu i produktów drobiarskich; • Zasady sprzedaży drobiu i produktów drobiarskich (<u>brojler</u>², jaja, pierze). 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizować proces przygotowania do sprzedaży i magazynowania produktów drobiarskich; • Prowadzić negocjacje z odbiorcami drobiu i produktów drobiarskich; • Organizować i nadzorować sprzedaż drobiu i produktów drobiarskich; • Prowadzić aktywne działania mające na celu zapewnienie zbytu produkowanego drobiu i produktów drobiarskich.

Z7 Zapewnianie czystości kurników, pomieszczeń i urządzeń na fermie drobiu

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Procesy zagospodarowywania odchodów i odpadów na fermie drobiu; • Zasady i przepisy w zakresie zagospodarowania odchodów i utylizacji odpadów produkcyjnych obowiązujące na fermie drobiu; • Działanie i zastosowanie środków służących do odkażania i dezynfekcji pomieszczeń, sprzętu i urządzeń stosowanych na fermie drobiu; • Zasady odkażania i dezynfekcji pomieszczeń, sprzętu i urządzeń stosowanych na fermie drobiu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Planować i nadzorować usuwanie odchodów i odpadów w procesie produkcyjnym na fermie drobiu; • Stosować obowiązujące na fermie drobiu zasady i przepisy w zakresie zagospodarowania odchodów i utylizacji odpadów produkcyjnych; • Organizować zakup i magazynowanie środków służących do odkażania i dezynfekcji pomieszczeń, sprzętu i urządzeń stosowanych na fermie drobiu; • Organizować i nadzorować proces odkażania i dezynfekcji pomieszczeń, sprzętu i urządzeń stosowanych na fermie drobiu.

Z8 Prowadzenie dokumentacji produkcyjnej, ekonomicznej i pracowniczej

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i formy prowadzenia dokumentacji procesu produkcyjnego na fermie drobiu; • Wskaźniki rentowności (lub produktywności) 	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzić dokumentację procesu produkcyjnego na fermie drobiu; • Wyliczać i interpretować wskaźniki rentowności

<p>procesu produkcyjnego na fermie drobiu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentację ekonomiczną procesu produkcyjnego na fermie drobiu, w tym dokumentację księgową; • Dokumentację pracy podległych pracowników; • Dokumentację przeglądów budynków fermi drobiu; • Dokumentację przeglądów technicznych środków transportowych i urządzeń na fermie drobiu. 	<p>procesu produkcyjnego na fermie drobiu, np.: <u>procent nieśności</u>¹¹, <u>średnia produkcyjna</u>¹⁷, <u>procent ubytków</u>¹², <u>zużycie paszy na produkcję 1 jaja</u>²⁴, <u>zużycie paszy na 1 kg przyrostu masy ciała</u>²³;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prowadzić dokumentację ekonomiczną procesu produkcyjnego na fermie drobiu; • Nadzorować prowadzenie księgowości fermi drobiu; • Prowadzić dokumentację pracy i zatrudnienia podległych pracowników; • Prowadzić dokumentację przeglądów budowlanych i sanitarnych budynków fermi; • Prowadzić dokumentację przeglądów technicznych środków transportowych i urządzeń na fermie drobiu.
--	--

Z9 Reprezentowanie gospodarstwa wobec instytucji zewnętrznych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady współpracy z podmiotami gospodarczymi w zakresie dostaw piskląt, pasz oraz odbiorcami produktów drobiarskich; • Zasady i wymogi współpracy z nadzorem weterynaryjnym; • Zasady dotyczące obowiązkowej współpracy z instytucjami państwowymi; • Zasady współpracy z instytucjami, organizacjami branżowymi, specjalistami i doradcami w zakresie chowu i hodowli drobiu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizować współpracę z podmiotami gospodarczymi w zakresie dostaw piskląt, pasz oraz odbiorcami produktów drobiarskich; • Organizować współpracę z nadzorem weterynaryjnym; • Reprezentować fermę drobiu w instytucjach, do kontaktu z którymi zobowiązują przepisy prawa; • Reprezentować fermę drobiu i współpracować z bankami i instytucjami finansowymi; • Współpracować z instytucjami, organizacjami branżowymi, specjalistami i doradcami w zakresie chowu i hodowli drobiu.

3.4. Kompetencje społeczne

Pracownik w zawodzie **kierownik gospodarstwa hodowli drobiu** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

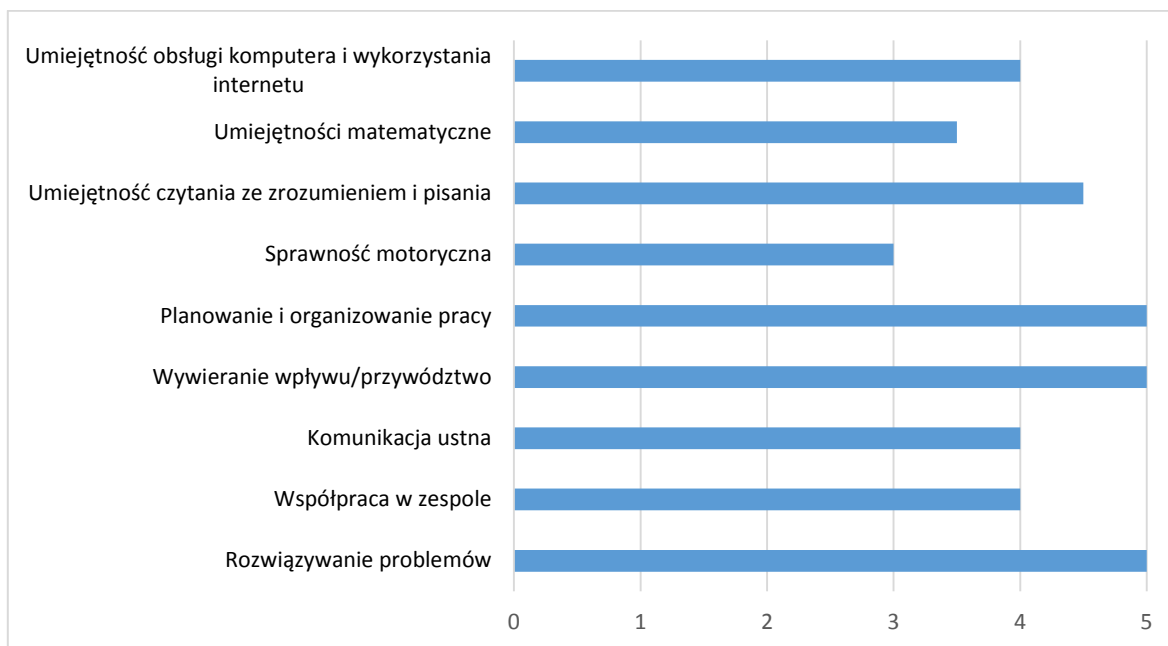
W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań związanych z hodowlą drobiu.
- Dokonywania samooceny i weryfikacji własnego działania w zakresie realizowania zadań zawodowych.
- Dostosowywania swojego zachowania do zmian w środowisku pracy.
- Myślenia i działania w zakresie zarządzania gospodarstwem hodowli drobiu w sposób przedsiębiorczy.
- Kultuwowania i upowszechniania wzorców właściwego postępowania w zakresie zarządzania gospodarstwem hodowli drobiu.
- Oceniania i korygowania oddziaływania na podległych pracowników.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały

one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **kierownik gospodarstwa hodowli drobiu**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **kierownik gospodarstwa hodowli drobiu**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **kierownik gospodarstwa hodowli drobiu** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Kierownik gospodarstwa hodowli drobiu może znaleźć zatrudnienie w gospodarstwach i przedsiębiorstwach prowadzących chów i hodowlę drobiu lub może zarządzać własną fermą drobiu.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy**:
<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł**

danych.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porpp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach systemu edukacji zawodowej w Polsce nie prowadzi się kształcenia bezpośrednio w zawodzie **kierownik gospodarstwa hodowli drobiu**.

Kształcenie w zawodach pokrewnych (szkolnych) technik rolnik lub technik agrobiznesu oferują branżowe szkoły II stopnia i technika.

Kwalifikacyjne kursy zawodowe (dla osób dorosłych) w zakresie kwalifikacji (RL.03 Prowadzenie produkcji rolniczej, RL. 07 Organizacja i prowadzenie przedsiębiorstwa w agrobiznesie RL.16 Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej) właściwych dla ww. zawodach mogą prowadzić:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych i prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kompetencje właściwe dla ww. kwalifikacji potwierdzają (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu.

Instytucje oferujące kształcenie (studia I i II stopnia, studia podyplomowe) preferowane dla zawodu kierownik gospodarstwa hodowli drobiu to uczelnie wyższe na kierunkach zootechnika i rolniczych.

Szkolenie

Kandydaci do zawodu **kierownik gospodarstwa hodowli drobiu** oraz osoby wykonujące ten zawód mogą podnosić swoje kompetencje zawodowe poprzez uczestnictwo w kursach i szkoleniach organizowanych m.in. przez:

- fermy drobiowe – na własne potrzeby przedsiębiorstwa (dla kandydatów do pracy i pracowników),
- ośrodki doradztwa rolniczego,
- centra, zakłady i ośrodki doskonalenia zawodowego,
- stowarzyszenia i organizacje branżowe,
- komercyjne firmy szkoleniowe,
- firmy produkujące urządzenia stosowane w chowie i hodowli drobiu.

Organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

Kierownik gospodarstwa hodowli drobiu może brać udział w szkoleniach, dotyczących m.in.:

- hodowli kurcząt brojlerów,
- dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji,
- prowadzenia bioasekuracji ferm i hodowli drobiu.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-zawodowe>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2018 r.) wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie **kierownik gospodarstwa hodowli drobiu** jest zróżnicowane i wynosi najczęściej od 4000 zł do 8000 zł miesięcznie brutto w przeliczeniu na jeden etat.

Poziom wynagrodzenia miesięcznego brutto kształtuje się:

- w przypadku osób z niewielkim doświadczeniem na ogół w zakresie od 4000 zł do 5000 zł,
- po kilku latach pracy, uzyskaniu doświadczenia zazwyczaj w przedziale od 5000 zł do 6000 zł,
- w przypadku osób z dużym doświadczeniem, posiadających wieloletnie doświadczenie w pracy na fermach drobiu (szczególnie na stanowiskach wymagających zarządzania większym zespołem ludzi) z reguły w granicach od 6000 zł do 8000 zł.

Kierownik gospodarstwa hodowli drobiu może otrzymywać dodatkowe premie wynikające z wysokiej opłacalności produkcji i zysku fermy.

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód kierownik gospodarstwa hodowli drobiu uzależniony jest m.in. od:

- szczegółowego zakresu zadań,
- stażu pracy,
- posiadanych uprawnień i wykształcenia,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- liczby gospodarstw działających na danym terenie,
- regionu Polski,
- koniunktury na rynku pracowniczym.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczegolach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **kierownik gospodarstwa hodowli drobiu** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z wadami i dysfunkcją wzroku (04-O), w przypadku możliwości skorygowania ich szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania i chodzenia,
- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza obsługi sprzętu komputerowego, biurowego i prowadzenia pojazdów,
- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L) – pod warunkiem, że niepełnosprawność ta jest możliwa do skorygowania za pomocą implantów lub aparatów słuchowych,
- z innymi rodzajami niepełnosprawności wynikającymi z chorób układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego i in. – pod warunkiem, że praca nie wymaga znacznego wysiłku fizycznego lub jest zorganizowana w taki sposób, aby pracownik miał możliwość regularnego przyjmowania leków i dokonywania niezbędnych zabiegów pielęgnacyjno-medycznych (np. zastrzyków insulinowych).

WAŻNE

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10.2018 r.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2132).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1853).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 września 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do drobiu i jaj wylęgowych (Dz. U. poz. 1301, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 56, poz. 344, z późn. zm.).

Literatura branżowa:

- Banaszewska D., Charuta A., Janocha A.: Prowadzenie produkcji zwierzęcej cz. 1 i cz. 2. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2017.
- Hodowca drobiu – miesięcznik. Wydawnictwo Pro Agricola, Gietrzwałd.
- Indyk polski – kwartalnik. Wydawnictwo Pro Agricola, Gietrzwałd.
- Jankowski J.: Hodowla i użytkowanie drobiu. Powszechnie Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa 2012.
- Jemielniak D., Koźmiński A.: Zarządzanie od postaw. Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2011.
- Majewska T.: Drobiarstwo niekonwencjonalnie. Wydawnictwo Pro Agricola, Warszawa 2017.
- Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Wydawnictwo Hortpress, Warszawa 2016.
- Polskie drobiarstwo – miesięcznik. Wydawnictwo Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „BEGEPO” Sp. z o.o., Poznań.
- Szczepańska K.: Zarządzanie jakością. W dążeniu do doskonałości. Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2014.
- Szulc T. (red.): Hodowla zwierząt. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wrocław 2016.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Bioasekuracja: <http://www.portalhodowcy.pl/288-podstawowe-zasady-bioasekuracji-na-fermach>
- Choroby odzwierzęce: <https://www.poradnikzdrowie.pl/zdrowie/choroby-pasozytnicze/choroby-odzwierzece-zoonozy-aa-U7K2-a5DB-HGJu.html>
- Chów i hodowla drobiu: <http://www.farmer.pl/produkcja-zwierzeca/drob-i-jaja>
- Informatory o egzaminach potwierdzających kwalifikacje zawodowe: <https://cke.gov.pl/egzamin-zawodowy/egzamin-zawodowy-formula-2017/informatory/informatory-2>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Zootechnika: <https://www.uczelnie.net/zootechnika>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.

Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Alergen	Czynniki bądź substancje, które powodują reakcję uczuleniową. W zależności od drogi, jaką alergen dostaje się do organizmu, można mówić o różnych rodzajach alergii. I tak wyodrębnia się alergię wziewną, alergię pokarmową i alergię kontaktową.	https://portal.abczdrowie.pl/c-o-to-sa-alergeny [dostęp: 31.10.2018]
2	Brojler	Drób intensywnie tuczony, użytkowany w kierunku mięsnym.	Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, 2016
3	Bioasekuracja	Działania zmierzające w kierunku ochrony populacji ptaków na fermie przed transmisją czynników zakaźnych.	http://www.portalhodowcy.pl/288-podstawowe-zasady-bioasekuracji-na-fermach [dostęp: 31.10.2018]
4	Chów	Zapewnienie zwierzętom prawidłowych warunków bytowania i rozwoju, dzięki którym możliwy jest pełny rozwój pożądanych cech. Obejmuje czynności takie, jak karmienie i pielęgnacja, związane z utrzymaniem zwierząt od czasu ich nabycia - zwykle młodych osobników - do czasu uzyskania przez nie oczekiwanych cech użytkowych. Odchowane zwierzęta w przypadku drobiu mogą być użytkowane do produkcji jaj, mięsa i pierza.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, 2016
5	Choroby odzwierzęce	Choroby, które są roznoszone przez zwierzęta lub przenoszą się na człowieka poprzez kontakt bezpośredni ze zwierzęciem albo poprzez surowce pochodzenia zwierzęcego.	http://www.poradnikzdrowie.pl/zdrowie/choroby-pasozytnicze/choroby-odzwierzece-zoonozy_35353.html [dostęp: 31.10.2018]
6	Dobrostan zwierząt	System chowu, który zaspokaja podstawowe potrzeby zwierząt, przede wszystkim w zakresie: żywienia, dostępu do wody, potrzebnej przestrzeni życiowej, zapewnienia towarzystwa innym zwierzętom, leczenia, higieny utrzymania, mikroklimatu pomieszczeń, warunków świetlnych. Jednocześnie nie pozwala na okaleczanie zwierząt oraz zapewnia ich schronienie przed złymi warunkami klimatycznymi.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, 2016
7	Drób	Udomowione gatunki ptaków, które wykorzystuje się do masowej produkcji jaj, mięsa i pierza. Do drobiu zalicza się między innymi kury, gęsi, indyki, kaczki, gołębie i perliczki.	Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, 2016
8	Hodowla	Zespół zabiegów zmierzających do poprawienia cech zwierząt gospodarskich (chowanych w prawidłowy sposób), w zakres których wchodzi ocena wartości użytkowej i hodowlanej zwierząt gospodarskich, selekcja oraz dobór osobników do kojarzenia i uzyskania ich potomstwa.	Ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170002132/O/D20172132.pdf [dostęp: 31.10.2018]
9	Ferma drobiu	Wydzielona, specjalistyczna jednostka organizacyjna, wyizolowana przestrzennie i odpowiednio zabezpieczona sanitarnie, stosownie wyposażona, zajmująca się chowem, a czasem także hodowlą, drobiu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, 2016

10	Kierunek użytkowania	Sposób wykorzystania chowanego drobiu (np. produkcja dla pozyskania jaj, mięsa).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, 2016
11	Procent nieśności	Wskaźnik wykorzystywany do oceny wydajności niosek (liczba zniesionych jaj w danym okresie x 100/średni stan niosek w tym okresie x liczba dni).	Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, 2016
12	Procent ubytków	Wskaźnik charakteryzujący wielkość ubytków drobiu (liczba sztuk padłych i wybrakowanych x 100 / liczba sztuk stanu początkowego drobiu).	Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, 2016
13	Produkty drobiarskie	Produkty otrzymane z żywego drobiu, tj. jaja, pierze, puch kaczki i gęsi.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, 2016
14	Rasa	Grupa osobników w obrębie gatunku (np. kur, gęsi, indyków, kaczek), odznaczających się zespołem swoistych cech przekazywanych dziedzicznie.	https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/rasa.html [dostęp: 31.10.2018]
15	Reakcja alergiczna	Nadmierna reakcja organizmu przy kontakcie z alergenem (np. bakteriami, wirusami, środkami chemicznymi, itp.).	https://portal.abczdrowie.pl/reakcja-alergiczna [dostęp: 31.10.2018]
16	Silos paszowy	Zbiornik przeznaczony do przechowywania paszy dla drobiu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, 2016
17	Średnia produkcyjna	Wskaźnik charakteryzujący nieśność kur (liczba jaj zniesionych przez stado/średnia liczba niosek w stadzie).	Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, 2016
18	Środki ochrony indywidualnej	Wszelkie środki noszone lub trzymane przez pracownika w celu ochrony przed jednym lub wieloma zagrożeniami związanymi z występowaniem niebezpiecznych lub szkodliwych czynników w środowisku pracy, w tym również wszelkie akcesoria i dodatki przeznaczone do tego celu.	http://www.ryzykozawodoweonline.pl/srodki-ochrony-indywidualnej-id13.html [dostęp: 31.10.2018]
19	Wzbogacanie pasz	Proces uzupełniania pasz w brakujące witaminy i składniki mineralne w zależności od gatunku, kierunku użytkowania i wieku drobiu.	Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, 2016
20	Zgarniacz ściółki	Urządzenie nałożone na widły przeznaczone do usuwania zanieczyszczonej obornikiem ściółki.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, 2016

INFORMACJA O ZAWODZIE – Kierownik gospodarstwa hodowli drobiu 612202

21	Zoohigiena	Nauka zajmująca się higieną zwierząt. Ustala zasady prawidłowego chowu, pielęgnowania i użytkowania zwierząt hodowlanych, określa optymalne sposoby utrzymania, żywienia i karmienia zwierząt oraz przechowywania pasz.	https://encyklopedia.interia.pl/dyscypliny-szczegolowe/news-zoohigiena,nld,2003984 [dostęp: 31.10.2018]
22	Zootechnika	Nauka zajmująca się badaniem hodowli i chowu zwierząt oraz użytkowania zwierząt gospodarskich.	https://www.uczelnie.net/zootechnika [dostęp: 31.10.2018]
23	Zużycie paszy na 1 kg przyrostu masy ciała	Indeks wykorzystywany do obliczania ekonomicznej opłacalności tuczu drobiu (masa zużytej paszy (kg) / masa uzyskanego przyrostu wagi drobiu (kg)).	Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, 2016
24	Zużycie paszy na produkcję 1 jaja	Indeks wykorzystywany do obliczania ekonomicznej opłacalności produkcji jaj (masa spożytej paszy (kg) / liczba zniesionych jaj (szt.)).	Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, 2016

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.